

Svar på fullmäktigemotion gällande den palliativa vården för cancerpatienter i Österbottens välfärdsområde, Å-B Forth-Snellman m.fl.

Välfärdsområdesstyrelse 19.01.2026

ÖVPH/4269/00.02.00/2025

Beredare Kotanen Heidi
 Syrén Johanna
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Medlemmar i SFP:s fullmäktigegrupp (Forth-Snellman, Jusslin, Backull, Gädde) har lämnat in en fullmäktigemotion 2.6.2025. I motionen önskar undertecknarna att den palliativa vården för cancerpatienter i olika åldrar ska tryggas. Undertecknarna önskar också att välfärdsområdet ska ha en reservplan för hur patienter ska erbjudas vård så nära deras hem som möjligt. I motionen föreslår undertecknarna att man bör satsa på en mindre enhet till exempel i de utrymmen som tidigare inhyste den allmänmedicinska avdelningen i Oravais eller alternativt reservera platser i Korsholm.

Österbottens välfärdsområde har under de senaste åren i hög grad satsat på att utveckla den palliativa vården och vården i livets slutskede samt på att stärka resurserna. När det palliativa projektet avslutades i november 2023 fick de sjukskötare som hade anställts för projektet fast anställning. Därutöver har två nya sjukskötare anställts för den palliativa vård som tillhandahålls vid hemsjukhuset, den ena skötaren för det mellersta området och den andra skötaren för det norra området. Därutöver har man anställt en sjukskötare till den palliativa polikliniken för att erbjuda psykosocialt stöd till patienter och deras anhöriga. Verksamheten vid hemsjukhuset har utvidgats i området, även om verksamheten inrymmer mer än bara palliativ vård. Under våren 2026 kommer hemsjukhusverksamheten att utvidgas även till Kristinestad.

Kompetensen har dessutom stärkts kontinuerligt. Läkare på den palliativa polikliniken och vid hemsjukhuset i det mellersta området innehar en specialkompetens i palliativ vård, och även inom lungsjukdomarna och cancersjukdomarna har en del läkare avlagt denna specialkompetens. Vid det palliativa centret finns en klinisk specialistsjukskötare som avlagt en specialiseringsutbildning i palliativ vård, och på flera avdelningar har vårdare avlagt motsvarande utbildningar. På avdelningen för cancer- och blodsjukdomar har alla vårdare avlagt en webbkurs om vården i livets slutskede. På avdelningen för cancer- och kärlsjukdomar samt på avdelningen för palliativ vård har en del sjukskötare specialiserat sig i palliativ vård (30 sp). Även på hemsjukhuset finns det sjukskötare som specialiserat sig i palliativ vård. Tack vare en läkare som har utbildningsrättigheter kan denna specialkompetens avläggas inom välfärdsområdet. Utbildningen ordnas regelbundet bland annat i form av en årlig regional utbildningsdag och i form av nätverksmöten som arrangeras två gånger om året. Inom primärvården har man dessutom inrättat ett nätverk för dem som ansvarar för vården i livets slutskede (SAHOVA), och i samband med det palliativa projektet arrangerade man en utbildningshelhet inom boendeservicen.

Samarbete bedrivs tätt med olika specialiteter, enheter och aktörer. Det palliativa centret kan konsulteras av centralsjukhusets avdelningar, och polikliniken kan konsulteras också av enheter utanför sjukhuset. Samarbetet mellan hemsjukhuset och det palliativa centret är intensivt. Dessutom har man försökt erbjuda nya patientgrupper, såsom dialyspatienter och patienter med hjärtsvikt, palliativ vård och ordnat smärtpumpsutbildning för sjukskötare på det mobila sjukhuset till stöd för den vård som ges i hemmet.

Vid tillhandahållandet av den palliativa vården läggs tonvikten vid patientens önskemål och på att vården i livets slutskede ska vara välplanerad för att patienten ska kunna bo hemma så länge som möjligt – men även för att minska behovet av institutionsvård. Vårdplanerna utarbetas i dialog med patienten och patientens närstående. I vårdplanerna ger man akt på både behandlingen av de fysiska symtomen och behovet av psykiskt, socialt och andligt stöd. De allmänmedicinska avdelningar som fungerar som stöдавdelningar samt

avdelningen för cancer- och blodsjukdomar har interventionsplatser för patienter med svår smärta. I den nya H-byggnaden är patientrummen planerade att vara lugna och tillgängliga, medan det palliativa centret har fått nya, lugna och tillgängliga utrymmen i S-huset. Om patienten behöver vård dygnet runt kan man ordna en avdelningsplats på någon allmänmedicinsk avdelning som fungerar som stöдавdelning. För närvarande har man akuta, allmänmedicinska avdelningsplatser i Jakobstad, Vasa och Närpes. Med beaktande av den specialkompetens som denna vård kräver är det befogat att koncentrera den palliativa vården till tre allmänmedicinska avdelningar. På så sätt kan man säkerställa att personalen har den specialkompetens som palliativa patienter behöver. Avdelningar med palliativa platser har dessutom något högre personaldimensionering än andra avdelningar, vilket är viktigt med tanke på det krävande vård- och stödbehovet hos den palliativa patienten och hans närstående. Hemsjukhuset har 4 stödplatser som är reserverade för palliativa patienter.

Personalbristen och personalomsättningen samt de lagstadgade begränsningarna som hänför sig till läkemedelsbehandlingen ställer ändå till utmaningar. Dessutom ställer de långa avstånden, i synnerhet i det södra och norra området, till egna utmaningar för organiseringen av servicen.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att Österbottens välfärdsområde har ett starkt palliativt kunnande och en motiverad personal. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta för att trygga kvaliteten på och tillgången till palliativ vård och vården i livets slutskede i hela regionen. Den palliativa vården i Österbotten har utvecklats i enlighet med de nationella rekommendationerna. Arbetsgruppen för palliativ vård har fortsatt att utveckla vården och har som mål att se till att de palliativa patienterna i Österbotten ska kunna erbjudas platser dygnet runt på basnivån, dvs. på nivå A och B, och i enlighet med Social- och hälsovårdsministeriets rekommendation och de regionala förutsättningarna. Profilen på en avdelning har ändrats så att verksamheten på den kräver specialkompetens, där en sakkunnig erbjuder sin kompetens till både avdelningen och hemsjukvården. Den palliativa vården i välfärdsområdet har utvecklats avsevärt under de senaste åren. I Österbotten kan vi erbjuda palliativ vård av hög kvalitet för alla åldrar.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi

föreslår att välfärdsområdesstyrelsen beslutar att ge svaret på fullmäktigemotionen som redogörelse till välfärdsområdesfullmäktige. Styrelsen föreslår för fullmäktige att motionen härmed är slutbehandlad.

Beslut:

Distribution